

kwadratuur be 06/07/2006 – Releasejaar: 2006
muziek meer dan verdubbeld

V/C

'Roman Sketches, Op.7, Symphonic Serenade, Op.39'

Charles Tomlinson Griffes, Erich Wolfgang Korngold

De naam Erich Wolfgang Korngold doet bij muzikliefhebbers wel een belletje rinkelen, maar Charles Tomlinson Griffes zullen weinigen kennen. Griffes is waarschijnlijk de enige Amerikaanse impressionist, en zijn stijl is dan ook veel verschuldigd aan Debussy, terwijl de dikke, weelderige orkestratie eerder aan Richard Strauss en Humperdinck, (bij wie Griffes kort studeerde), doet denken. Griffes stierf op jonge leeftijd, en zijn enige werk dat niet onherroepelijk onder het stof is terechtgekomen, zijn deze vier 'Roman Sketches', oorspronkelijk voor piano, waarvan Griffes zelf alleen het eerste en laatste deel orkestreerde. Componist, arrangeur, producer en muzikaal manusje-van-alles Craig Leon orkestreerde de overige twee delen. Deze opname is de eerste van de volledig georkestreerde versie. De vier delen kregen in typisch impressionistische traditie vaagweg beschrijvende titels mee: 'The White Peacock' in het cryptische en dromerige eerste deel, 'Nightfall': afstandelijk en duister in het tweede, 'The Fountain of Acqua Paola' voor het uitbundige derde, en 'Clouds', voor het vierde, helemaal in dezelfde onbestemde, rustige sfeer van Debussy's 'Nuages'.

Korngold was een wonderkind dat zijn muzikale opleiding in het Wenen van Mahler, Schönberg en Zemlinski kreeg; deze laatste was trouwens ook echt zijn leraar. Om het toenemende antisemitisme te ontvluchten, verhuisde Korngold naar de Verenigde Staten, waar hij voornamelijk filmmuziek schreef. Na de Tweede Wereldoorlog keerde hij naar Europa terug en ondernam verschillende pogingen om opnieuw deel uit te maken van de 'serieuze' muziekwereld. De werken die hij dan schreef, waarvan deze 'Symphonic Serenade' er een is, zijn gebaseerd op thema's uit Korngolds filmmuziek, maar zijn in de symfonische traditie van de laat-romantiek uitgewerkt. De 'Symphonic Serenade', meer symfonie dan serenade, is geschreven voor 64 strijkers, waarbij de componist heel effectief zijn orkest onderverdeelt in kleine subgroepen, en elke strijker een onafhankelijke partij speelt. Zo wekt hij de indruk van een dikke, polyfone orkestpartij, en kan hij met de vrij homogene klank van strijkers toch een rijke klankwereld openen.

Het London Symphony Orchestra voert beide werken met een weelderige en rijke klank uit. De blazers zijn bijzonder kleurrijk in Griffes muziek, met die kenmerkende wazige klank in klarinetten en fluiten. Elke noot, zelfs in de luide delen, klinkt laat, 'diep in de tijd', en neergaande motiefjes worden wat gelaten en moe uitgevoerd, met dat typische 'fin-de-siècle' gevoel dat deze muziek kenmerkt. Bovendien haalt de Italiaanse dirigent **Simone Pittau** een dikke en romantische klank uit de strijkers, vooral dan in Korngolds muziek. In het 'scherzo' uit de serenade klinken de pizzicati in de bassen zo krachtig dat het lijkt alsof pauken de strijkers ondersteunen, terwijl lijnen in de altviolen in het trage deel soms de klank van een lage klarinet of althobo benaderen.

Dit is een verrassend mooie cd: Korngolds serenade is het ontdekken waard, al is het maar om te horen hoeveel kleur en contrast hij kan maken met een strijkorkest, terwijl Griffes' muziek beslist geen derderangscomposities zijn: momenten in 'Nightfall' doen aan Mahlers serenades, ('Nachtmusiken'), denken, terwijl 'The White Peacock' iets van Debussy's 'Prélude à l'après-midi d'un Faune' in zich heeft. Bovendien valt de uitvoering, door een van 's werlds beste orkesten, geweldig mee!

Bart Cypers

CD / ASV Gold / Cadenza (GLD 4020)

Bezetting: The London Symphony Orchestra, Simone Pittau (dir.)